

Nr 7.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1946 kl. 1 em.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 7, i anledning av väckt motion om vidtagande av vissa åtgärder för en förbättrad upplysning genom rundradion om landsbygden och dess förhållanden.

I en inom andra kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 387, av herr Nilson i Spånstad m. fl. har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att Kungl. Maj:t hos styrelsen för Aktiebolaget Radiotjänst gör hemställan om att hos Radiotjänst erforderlig personal anställas med de kvalifikationer och den tjänsteställning, som i motionen antytts, för att sköta de uppgifter, som i densamma angivits.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från Radiotjänst och samverkande bildningsförbundens styrelse. Radiotjänsts yttrande har som bilaga fogats till detta utlåtande.

Samverkande bildningsförbundens styrelse framhåller, att Radiotjänst söker utan tvivel att på bästa sätt tillgodose kraven på sakkunnig behandling av olika samhällsfrågor, att beträffande det i motionen berörda området finns redan i jordbruksfrågor sakkunnig tjänsteman inom rundradion, varjämte ett rådgivande organ, Radiotjänsts jordbrukskommitté, medverkar vid uppläggningen av programverksamheten på detta område, samt att det förhåller sig på liknande sätt med åtskilliga andra centrala spørsmål.

Emellertid synes det styrelsen som om Radiotjänst trots de rådgivande organen, i vilka folkrörelserna äro representerade, icke fullt bemästrar svårigheterna att ge initierade uttryck för de strävanden, som göra sig gällande inom de olika folkliga rörelserna. Utan att vilja rikta någon anmärkning mot Radiotjänsts funktionärer, som i många fall visa en anmärkningsvärd förmåga att handskas med olikartade uppgifter, anser styrelsen det önskvärt, att rundradion genom att knyta till sig flera medarbetare, som lärt känna de stora folkrörelsernas strävanden, metoder och egenart inifrån, söker skapa en än intimare kontakt med de olika medborgargrupperna. Styrelsen instämmer sålunda i motionärernas syfte men önskar understryka vikten av att Radiotjänst ägnar uppmärksamhet åt att de folkliga rörelserna, fackliga, kooperativa och ideella, ägnas en sakkunnig och initierad behandling.

Utskottet.

För egen del får utskottet anföra.

Rundradions allmänt folkbildande verksamhet, som visat sig vara av största värde för hela vårt folk, har en alldeles särskild betydelse för landsbygdens befolkning. Städernas och övriga tätorters invånare ha i större utsträckning än landsbygdens andra möjligheter att tillfredsställa sina kulturbehov. Ur den synpunkten har landsbygdsbefolkningen rätt att ställa befogade anspråk på vad som bjudes i radio. Dessa allmänna synpunkter, för vilka motionärerna gjort sig till tolk, delas av utskottet.

En sammanfattning av motionärernas önskemål kan ske i tre huvudpunkter. För det första önska de en utökad allmän upplysningsverksamhet i spørsmål av intresse för landsbygdens folk. För det andra efterlysa de en sådan uppläggning av hithörande programpunkter, att landsbygdens problem och folk icke framställas i en för övriga lyssnare missvisande dager. Och för det tredje vända de sig emot att vissa underhållningsprogram, som beröra landsbygdens förhållanden, kännetecknats av överdrifter och mindre god smak.

Vad den förstnämnda frågan beträffar, torde det vara vanskligt för allmänheten att bedöma avvägningen mellan olika i radions utsändningar konkurrerande intressen. I Radiotjänsts yttrande synes knappast kunna hämtas stöd för den meningen, att landsbygden skulle ha blivit styvmoderligt behandlad vad själva antalet föredrag och reportage beträffar. Enligt utskottets mening ankommer det knappast på riksdagen att utan total överblick av rundradions verksamhet ge direktiv att vissa programinslag skola utökas, vilket självfallet icke inom ramen för tillgängliga sändningsresurser kan ske utan motsvarande förfång för andra berättigade intressen. Denna uppgift måste överlätas åt Radiotjänsts programledning.

Vad frågan om programpunkternas uppläggning beträffar, synes detta vara ett spørsmål, som från tid till annan måste omprövas av programledningen, alldenstund radion ständigt måste vara i intim kontakt med människornas tänkesätt och utvecklingen i skilda avseenden. Det är utskottets uppfattning, att Radiotjänsts ledning har allt intresse av en sådan kontakt och därav betingade personella och organisatoriska föranstaltanden. Det förefaller utskottet vara en onödig omväg, att dylika begränsade om ock i och för sig berättigade önskemål beträffande radioprogrammen skola behöva framföras till Radiotjänst från riksdagen via Kungl. Maj:t.

Angående det tredje önskemålet — den av motionärerna påtalade mindre goda smaken i vissa underhållningsprogram — ligger i sakens natur, att bedömningen måste bli subjektiv. Vad den ene lyssnaren uppfattar som en smaklöshet framstår för den andre såsom ett gott och oskyldigt skämt. I karikatyrens överdrift ligger väl för övrigt en fingervisning om att framställningen icke skall betraktas såsom ett strikt återgivande av verkligheten. Sådana uppenbara karikatyrer ha väl i radion lika väl som i pressen förekommit be-

träffande skilda folk- och yrkesgrupper. Då underhållning av denna typ varken kan eller bör bannlysas från radioprogrammen, är det visserligen ett allmänt önskemål, att denna hålles på ett plan, som icke stöter den goda smaken, men utskottet kan icke finna det lämpligt eller ens möjligt för riksdagen att i smakfrågor från fall till fall göra detaljerade påpekanden.

Vad slutligen själva yrkandet i motionen beträffar, måste utskottet ställa sig tveksamt till att riksdagen på sätt motionärerna föreslagit skulle uttala sig beträffande radions personalanställningsfrågor. Då därtill kommer, att Radiotjänst i sitt yttrande förklarar, att vad motionärerna anfört allvarligt kommer att övervägas av programledningen, ehuru möjligheterna till en rikare fasetterad programuppläggning torde vara för handen först sedan av rundradioutredningen föreslagna anordningar med flera samtidiga program vunnit statsmakternas bifall, finner sig utskottet icke kunna tillstyrka bifall till motionen.

Utskottet får därför hemställa,

att förevarande motion, II:387, icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 mars 1946.

På utskottets vägnar:

MANNE STÅHL.

Närvarande: Herrar *Ståhl* och *Allard*, fru *Boman*, fröken *Olsson*, herrar *Lundqvist*, *Jönsson* i Lund, *Fahlman*, *Odhe* och *Larsson* i Luttra.

Bilaga.

Till Andra kammarens första tillfälliga utskott.

Då andra kammarens första tillfälliga utskott har berett Radiotjänst tillfälle att inkomma med yttrande över motion (nr 387) av herr Nilson i Spånstad m. fl. angående »vidtagande av vissa åtgärder för en förbättrad upplysning genom rundradion om landsbygden och dess förhållanden», får Radiotjänst samtidigt med remissaktens återställande anföra följande.

Motionärerna instämma i det principuttalande, som i annat sammanhang gjorts av Radiotjänsts programledning att

»absolut enighet råder framför allt beträffande önskvärdheten av att ge landsbygdens aktuella frågor en allsidig belysning i radioprogrammet, att intressera stadsborna för moderneringen och dess utövare och att för landsbygdens ungdom understryka landsbygdens omistliga värden»

men anser likväl att

»det råder en mycket utbredd uppfattning på landsbygden därom, att denna missgynnas vid uppgörande av programmen för rundradions utsändningar.»

Motionärerna ha vidare givit exempel på inslag, som borde förekomma i radioprogrammet, gällande dels yrkesbetonade föredrag och reportage avsedda för den jordbrukande befolkningen, dels sådant som riktar sig till landsbygdens ungdom och avser att främja dess uppfostran och sporra dess ideella och samhällseliga intressen, dels att för stadsbefolkningen presentera den svenska bygdens materiella och kulturella liv.

Som belägg för att dessa intressen i viss omfattning åsidosatts ha kabaretprogram bl. a. anförts. Även dessa, heter det i motionen,

»böra i den mån de syssla med landsbygdens förhållanden bjuda på ett sakligt sett riktigt innehåll och präglas av god smak.»

»Eljest måste lyssnare bland stadsbefolkningen få den uppfattningen, att landsbygden i sin kulturutveckling inte hunnit längre än till början av förra seklet.»

Som en förklaring till dessa av motionärerna påtalade missförhållanden inom det svenska radioprogrammet anföres »den brist på sakkunskap rörande landsbygdens och jordbrukets förhållanden, som förefinnes hos den svenska rundradions ledning och dess tjänstemän.»

De åtgärder, som närmast föreslås, avse att

»erforderlig sakkunskap ställes till Radiotjänsts förfogande vid planläggningen av programmen och dess utarbetande på så sätt, att i Radiotjänst anställas en tjänsteman med relativt hög tjänsteställning för att fylla dessa uppgifter;»

vidare

»kan man tänka sig en utökning av antalet landsbygdsrepresentanter i Radiotjänsts programråd.»

Radiotjänst vill med anledning härav till en början framhålla, att program av alla de typer, som efterlysas i den JUF-enkät, som åberopas i motionen, ha sedan ett tiotal år regelbundet förekommit i radio, dock i regel i former, som enligt Radiotjänsts mening äro bättre avpassade för radions speciella krav än de i enkäten framförda förslagen. Härefter skall lämnas några exempel på programtyper, som kan sägas i särskilt hög grad ta sikte på landsbygdens förhållanden.

Jordbruksföredragen på söndagsmorgnarna, i regel två, avse att ge saklig information och undervisning för lantbrukare och trädgårdsodlare. Skogsbrukets, fiskarnas och småindustriens problem ha likaledes uppmärksamrats. För att bereda utrymme för aktuella händelser, vilkas exakta tidpunkt inte kan förutses i förväg, lämnas numera en eller två programtider i månaden öppna. Bland nyheter för året kan nämnas, att råd för jordbrukare vissa söndagsmorgnar ytterligare differentieras, så att ännu större hänsyn kan tas till förhållandena i olika delar av landet. (Bilaga 1.)

Serien Den svenska skogen under säsongen 1944—1945 avsåg att belysa skogshanteringens ekonomiska och sociala problem — även sett i historiskt sammanhang — och att informera den del av lyssnarna, som hade skogsbruket som huvudsaklig förvärvskälla eller som binäring, samt dessutom presentera hithörande problem inför den övriga radiopubliken. Serien har publicerats i bokform år 1945. (Förteckning i bilaga 2.)

Serien Den svenska jorden, som planlagts i samråd med Jordbrukets uppsyningsnämnd, började under hösten 1945 och fortsätter under våren 1946, har liknande syfte och vill bringa landsbygdens angelägenheter till stadsbefolkningens kännedom. Även dessa program utkomma i bokform under våren 1946. (Förteckning i bilaga 3.)

Ett stort antal reportage, dels i anslutning till ovanstående serier och dels i andra sammanhang, har speglat olika sidor av den svenska landsbygdens liv. Dessa program utgöra en för den svenska radion speciell form och ha av allt att döma visat sig alldeles särskilt väl lämpade att tillgodogöras just av landsbygdens befolkning. För närvarande torde det vara den programtyp, som bäst och effektivast tillgodoser de intressen, som motionen understryker, då de dels till övervägande delen behandla landsbygdens förhållanden, dels ha funnit en form härför, som vänder sig till alla samhällsgrupper. (Exempel i bilaga 4.)

Vidare har Dagens eko i olika sammanhang uppmärksammat aktuella händelser, som på olika områden berört landsbygdens förhållanden. (Exempel i bilaga 5.)

Problem, som beröra den svenska landsbygdens husmödrar ha uppmärksamrats i programmen för hus och hem på måndagskvällar och tisdagseftermiddagar. En studiecirkel, som behandlar bostadsförbättringar på landsbygden, radieras vissa eftermiddagar och i samarbete med Landsbygdskvinnornas studieförbund. Ytterligare en studiecirkel för lantbrukarhustrur planeras.

I fråga om de anmärkningar, som gjordes emot underhållningsprogrammen, kan i förbigående nämnas, att just dessa program, bl. a. de på lördagskvällarna, samlat en betydande lyssnarskara bland landsbygdens befolkning, speciellt ungdom. Motionärerna kräva med all rätt att kabareterna likaväl som radions övriga program skola präglas av god smak. Men detta krav kan icke rimligtvis tydas som en begäran att allt vad karikatyrer av livet i staden och på landet heter skola avföras från underhållningsprogrammen. Överdrifter ligga i skämtets natur, och allt som kommer ur högtalaren är icke avsett att tagas på allvar. — Radiotjänst skulle emellertid med glädje hälsa en ökning av landsbygdens aktiva medverkan i underhållningsprogrammen. Landsbygdens folk har redan gjort goda insatser härvidlag, exempelvis såsom historieberättare och musikanter i de månatligen återkommande amatörprogrammen Välkomna till oss, vilka utsändas från olika landskap.

Vad slutligen »den brist på sakkunskap» beträffande landsbygdens och jordbrukets folk, som motionärerna påpeka, bör det dels framhållas, att Radiotjänsts reportagesektion representerar en utomordentligt ingående förtrogen-

het med den svenska landsbygdens traditioner och arbetsliv och på detta område har gjort en insats, som forskningen erkänner vara både omfattande och originell. Dels företrädes den rena specialkunskapen av Radiotjänsts lantbrukskommitté, vilkens medlemmar äro följande: professor Åke Åkerman, Svalöv, professor Ivar Johansson, Ultuna, professor Thure Björkman, Stockholm, byrådirektör Nils Sonesson, lantbruksstyrelsen, direktör Axel Stensgård, Sveriges lantbruksförbund, förvaltare Bertil Eklund, Hamra gård, Tumba, redaktör Richard Håkansson, Jordbrukets upplysningsnämnd, Stockholm. I år kommer kommittén att utökas med en representant för småbrukarna.

Sedan många år tillbaka har en tjänsteman inom Radiotjänst varit avdelad för ledningen av dessa program samt fungerat som sekreterare i lantbrukskommittén. Från början av år 1945 uppehålls denna befattning av en tjänsteman, vilken har akademisk examen i naturvetenskapliga ämnen och tidigare har varit anställd i Statens Växtskyddsanstalt, bl. a. som filialföreståndare för Östergötland. Som sådan har han företagit resor i växtskyddsuppdrag till stora delar av vårt land och därunder knutit förbindelser med jordbrukskretsar och föreningar med vilka han alltjämt står i kontakt.

Kommittén sammanträder en gång i kvartalet varvid lantbruksprogrammen för de närmast följande tre månaderna bestämmas. Programledningen står givetvis även i kontinuerlig kontakt med kommittéledamöterna i det löpande arbetet.

Av det som anförts torde framgå, att programledningen så långt det varit möjligt sökt förverkliga de krav, som motionärerna uppställa, nämligen att

»landsbygdproblemen böra behandlas som ett led i radions utsändningsprogram i dess helhet. Radioprogrammen skola spegla samhällslivet i alla dess olika fasetteringar. De aktuella frågorna skola inte presenteras för folk inom respektive yrkesgrupper utan för alla lyssnare. Endast på så sätt blir det möjligt att öka kännedomen om levnadsförhållandena inom en grupp hos alla de övriga grupperna.»

I dessa principuttalanden kan Radiotjänst helt instämma, i synnerhet som liknande synpunkter sedan länge varit vägledande för dess programarbete. 1943 års rundradioutredning har med skärpa understrukt dessa krav, och för sin del visat på de möjligheter, som stå till buds för att »alla olika områden av samhällslivet bli lika väl tillgodosedda». Även om vad motionärerna anfört allvarligt kommer att övervägas av programledningen, torde dock möjligheter till en rikare fasetterad programuppläggning vara för handen först sedan av rundradioutredningen föreslagna anordningar för flera samtidiga program vunnit statsmakternas bifall.

I fråga om programrådets (radionämndens) sammansättning har Radiotjänst inte ansett sig böra göra något uttalande, då åtgärder i denna fråga tillkommer Kungl. Maj:t.

Stockholm den 8 mars 1946.

AKTIEBOLAGET RADIOTJÄNST

Yngve Hugo.

- Bilagor.*
1. Förteckning över lantbruksföredrag 1945.
 2. Förteckning över föredrag i serien Den svenska skogen.
 3. Förteckning över föredrag i serien Den svenska jorden.
 4. Reportage.
 5. Dagens eko.
-

Bilaga 1.

Lantbruksföredrag under år 1945.

- 7/1 Den aktuella fodersituationen:
Hästarnas utfodring. (Professor Nils Olsson.)
Nötkreaturens utfodring. (Statsagronom Folke Jarl.)
Svinens utfodring. (Statsagronom Sam. Nordfelt.)
- 14/1 Svensk jordbruksforskning: De tekniska hjälpmedlen prövas på Ultuna och Alnarp.
- 21/1 Insjöfisket och dess framtid. (Fiskeriombudsman Gösta Högström.)
Jordbrukarens deklaration. (Revisor Bertil Ager.)
- 28/1 Översikt över livsmedelsindustrien i Sverige. (Överingenjör H. Brahmmer.)
- 4/2 Fodrets fosfathalt och kornas fruktsamhet. (Professor Olof Svanberg.)
Fruktodlingens lönsamhet efter kriget. (Agronom August M. Fjäderhane.)
- 11/2 Växtodlingens planläggning. (Professor Åke Åkerman.)
Kölden och växtlivet. (Fil. dr Gösta Andersson.)
- 18/2 Våra livsmedelsindustrier: Kvarnarna. (Direktör H. Rehnby och disponent Emil Hamring.)
- 25/2 Jordbruksfrågor i riksdagen. (Riksdagsman Josef Hagman.)
Vårens gödslingsproblem. (Statsagronom Olof Franck.)
- 4/3 Svensk jordbruksforskning: Jordbrukets byggnader.
- 11/3 Våra livsmedelsindustrier: Mejerierna. (Godsägare Sam Norup och agronom Waldemar Ljung).
- 18/3 Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelser. (Godsägare Gösta Liedberg.)
- 25/3 Våra livsmedelsindustrier: Slakterierna. (Direktörerna Gustaf Adolf Holmberg och Arthur Börjesson).
- 2/4 Råd för jordbrukare.
Vår mjölkproduktions utveckling. (Professor Joel Axelsson.)
- 8/4 Smörets A-vitaminhalt. (Fil. mag. P. F. Svartling.)
Moderna medel och redskap mot skadeinsekter. (Fil. dr Olof Ahlberg.)
- 15/4 Råd för jordbrukare.
Rationella jordbruksfastigheter. (Överdirektör G. R. Ytterborn.)
- 22/4 Aktuella forskningsuppgifter vid Statens skogsförsöksanstalt.
- 29/4 Råd för jordbrukare.
Det moderniserade lanthemmet. (Rektor Ester Arfwedson.)
- 6/5 Öka potatisskördarna. (Professor Hugo Osvald.)
Betessläppning och betesgång. (Konsulent Bror Wallin.)
Lokalprogram: Norrland. Kan kulturbete ersätta skogsbete i Norrland?
(Byråchefen Adolf Granström.)
- 13/5 Råd för jordbrukare.
Ogräset i vårsädesgrödan. (Agronom C. G. von Hoofsten.)
- 21/5 Binas roll för klöverens frösättning. (Fil. dr Erik Åkerberg.)
Jordbruksekonomisk översikt. (Direktör Axel Stensgård.)
- 27/5 Råd för jordbrukare.
Sin lön värd? Några synpunkter på landsbygdsungdomens avlöning av ombudsman Einar Gustafsson.

- 3/6 Kontroll av plantskoleprodukter. (Byrådirektör Nils Sonesson.)
Gör jordbruksarbetet effektivare! (Förvaltare Bertil Eklundh.)
- 10/6 Råd för jordbrukare.
Maskinstationer för jordbruket. (Agronom Henning Lönnemark.)
- 17/6 Svensk jordbruksforskning: Besök på Lanna försöksgård och Utsädesföreningens filial i Västergötland.
- 24/6 Råd för jordbrukare.
Jordbrukarens midsommar. (Författare Ernst Norlind.)
- 1/7 Jordbrukarungdomens kunskapsbehov. (Rektor Einar Hæggbloom.)
Klubbverksamheten, ett led i jordbrukarungdomens utbildning. (Lantbrukare Erik Jonsson.)
Jordbrukarungdomens utbildningsmöjligheter. (Byråinspektör Bengt Stensiö.)
- 8/7 Råd för jordbrukare.
Jordbruket vid årets riksdag. (Statssekreterare Bertil Fallenius.)
- 15/7 Hur jag ordnat min jordbruksdrift. Godsägare Gustaf von Hofsten demonstrerar Kilagården i Västergötland.
- 22/7 Råd för jordbrukare.
Högre mjölkavkastning — enklare foderstater. (Disponent Claes-Bertil Folin.)
- 29/7 Svensk jordbruksforskning. Ett besök på Flahults försöksgård i Småland.
- 5/8 Råd för jordbrukare.
Utbildning i ladugårdsskötsel. (Byråinspektör Bengt Stensiö.)
Rågodling och rågförädling. (Agronom Erik W. Ljung.)
- 12/8 Jordbruksinstitutioner i Västernorrland. Besök vid Offers försöksgård och Utsädesföreningens Västernorrlandsfilial i Undrom.
- 19/8 Råd för jordbrukare.
Odling, tröskning och rensning av frö. (Agronom William Weibull.)
- 26/8 Konstgjord sädesöverföring hos nötkreatur:
1. Metodik, fördelar och olägenheter. (Professor Nils Lagerlöf.)
2. Organisation och utnyttjande inom husdjursförädlingen. (Förvaltare Yngve Hansson.)
3. Den praktiske jordbrukarens erfarenheter. (Förvaltare Gunnar Christensson.)
- 2/9 Råd för jordbrukare.
Jordanalys och trädgårdsodling. (Fil. dr Robert Lamm.)
- 9/9 Varmvattenfrågan på lantgården. (Distriktsingenjör Gustaf Hörsta.)
Vinterutfodringens planläggning. (Rektor Sigurd Pontén.)
- 16/9 Råd för jordbrukare.
Livdjurshandeln. (Förvaltare Hugo Alexandersson.)
- 23/9 Hur man bekämpar ogräset på hösten. (Agronom Carl-Gustaf von Hofsten.)
Vattenledningar på landsbygden. (Agr. lic. Yngve Gustafsson.)
Rikslantbruksmötet 1946. (Ryttmästare Gösta F. Callert.)
- 30/9 Råd för jordbrukare.
Landsbygdsungdomen och föreningslivet. (Förbundssekreterare Lars Eliasson.)
- 7/10 Med länet som arbetsplats. Besök vid Skaraborgs läns hushållnings-sällskap.

- 14/10 Råd för jordbrukare.
Bondeskogarnas ekonomi. (Professor Thorsten Streiffert.)
- 21/10 Hur mjölkningen utföres — några nya försöksresultat. (Professor Ivar Johansson.)
Lantbruksförbundets uppgifter. (Direktör Einar Sjögren.)
- 28/10 Råd för jordbrukare.
Den statliga jordbruksadministrationen. (Hovrättsrådet Per Olof Palmquist.)
- 4/11 Arbetet i hemmet. Med hemkonsulenten på resa i Ådalen.
- 11/11 Rensning och torkning av årets spannmålsskörd. (Agronom Sven Tiberger.)
Nordiska jordbruksforskare samtala om sina aktuella uppgifter.
- 18/11 Jordbrukets risker och försäkringar. (Ombudsman Nils Frick.)
Inför vinterns skogsavverkningar. (Jägmästare Nils Herlitz.)
- 25/11 Svinskötseln i södra och mellersta Sverige. (Statskonsulent Gunnar Trulsson.)
Lokalprogram: Svinskötseln i Norrland. (Rektor Sven Albert Gustawson.)
Gör fjäderfäskötseln lönande: (Rektor Einar Haeggbloom.)
- 2/12 Husdjurens mineralämneshöjning. (Professor Joel Axelsson.)
Nytkommen jordbrukslitteratur. (Redaktör Richard Håkansson.)
- 9/12 Försäkring för den egna arbetskraften. (Ombudsman Nils Frick.)
Från Förenade Staternas jordbruksforskning. (Fil. dr Evert Åberg.)
- 16/12 Nytkommen jordbrukslitteratur. (Redaktör Richard Håkansson.)
Pälsdjuren just nu. (Agronom Alarik Goldkuhl.)
- 23/12 Brandskydd inom jordbruket. (Civilingenjör Christer Möller.)
Glimtar ur veterinärmedicinens historia. (Professor Gerhard Forssell.)
- 30/12 Lantarbetarnas syn på jordbrukets rationaliseringsproblem. (Statsrådet Gunnar Sträng.)
Eldrift i jordbruket. (Direktör Harald A:son Moberg.)

Bilaga 2.
Den svenska skogen.

- 1944.
- 23/10 Hur skogen kom till Sverige. (Professor Torsten Lagerberg.)
6/11 Hur skogen fick värde. (Professor Thorsten Streiffert.)
- 20/11 Skogens vardag. (Jägmästare Allan Petre.)
4/12 Hur skogen vårdas i Norrland. (Jägmästare Eric Ronge.)
- 1945.
- 22/1 Hur skogen vårdas i Sydsvetige. (Överjägmästare Matts Juhlin Dannfelt.)
5/2 Skogens arbetare. (Skogschefen Gösta Wesslén.)
- 19/2 Skogsträdsförädling. (Professor Nils Sylén.)
5/3 Skogen ger kläder, föda, hus och hem. (Civilingenjör Erland Waldenström.)
- 19/3 Skogen — Sveriges framtid. (Direktör Torsten Hérnod.)
9/4 Skogen och landskapet. (Jägmästare Folke Thörn.)
-

Den svenska jorden.

1945.

- 15/10 Sverige som jordbruksland. (Professor Hugo Osvald.)
 29/10 Jordbruksforskningen — förutsättningen för jordbrukets utveckling.
 (Professor Christian Barthel.)
 12/11 Vårt dagliga bröd. (Professor Åke Åkerman.)
 26/11 Husdjuren. (Professor Ivar Johansson.)
 10/12 Från skäran till skördetröskan. (Ingenjör Nils Berglund.)

1946.

- 28/1 Från byalaget till andelsföreningen. (Direktör Einar Sjögren.)
 11/2 Från naturhushållning till penninghushållning. (Professor emeritus
 Emil Sommarin.)
 25/2 Jordbruksstöd eller fri konkurrens? (Direktör Axel Stensgård.)
 11/3 Stora eller små brukningsdelar? (Överdirektör Gustaf Ytterborn.)
 1/4 Jordbrukets ekonomiska villkor. (Agronom Åke Gullander.)
 15/4 Jordbruket — grunden för vårt näringsliv. (Generaldirektör Nils
 Wohlin.)

Exempel på radioreportage under år 1945.

- 1/1 Med utter på Vänern. Ett fiskeminne från i somras.
 7/1 Granne är grannes broder.
 10/1 Så var det när jag växte upp. Johanna Lundström i Vingåker berättar.
 21/1 En släktgård från 1351. Besök på Öjebomåla i Småland.
 23/1 Gillen och »hjälpen». Ett program om gemensamhetsarbeten i Varend
 och Sunnerbo.
 22/2 Med timmersvansar och getdoningar. Vintervardag i jämtlandsskogar.
 8/3 Jon Olssa och hans by. Några bilder från Busjön i Lappland.
 31/3 Med spinnsjö i Mörrumsvatten.
 13/4 Markernas marodörer. Om kråkskytte och kråkfällor.
 26/4 Alla vägar bär till Stockholm. Några kapitel om landsbygdsflickor i
 storstaden.
 11/5 Laxdagen i Mörrum. Bilder från Blekinges stora folkfest.
 19/5 Korna ska trivas. Om arbetet för bättre lanthus.
 25/5 Bland sörmländska statare. Ett program om en kår som försvinner.
 9/6 Smittospridare och spannmålstjuvar. Några glimtar från det stora rätt-
 kriget.
 10/6 En socken — ett hem. Ett program om bygdegårdar.
 19/7 Samtal i markerna. Meteorolog Carl Christian Wallén svarar på frågor
 om moln och vind.
 4/8 När skogen brinner. Från budkavle till brandtorn.
 5/8 Samtal i markerna. Med professor Ivar Trägårdh bland barkborrar på
 vedbacken och i skogen.
 16/8 Resa längs Ångermanälven: Skogen — jorden — älven. Från Sollefteå
 till Wilhelmina.
 18/8 Tandläkarn kommer! Med den flytande tandklinikern i Stockholms
 skärgård.

- 20/8 Resa längs Ångermanälven: I marsfjällets skugga. Från Wilhelmina till Fattmomakk.
7/9 »... gemensamma angelägenheter, vilka avse allmänna hushållningen...» — Aktuell kvart i landstingsveckan.
8/9 1 man och 500 drottningar. Visit hos visekonungen på Styrso.
2/10 Har Ni diskbänk och vattenledning? Från bostadsundersökningen på landsbygden.
3/10 Glimtar från betkampanjen i Skåne.
5/10 Älg! Ett program om den stora höstjakten.
13/10 Vad kostar bastet? På nättingsfiske i Norrland.
31/10 När sista statarlasset rullar. Ett program kring en stor samhällsreform.

Dagens eko.

Bilaga 5.

- 26/1 Lappdelegationens angelägenheter och intryck av besöket i Stockholm. (Intervju.)
15/2 Inspektisen för lanthushållsskolorna Ingrid Oswald: Befolkningsutredningens betänkande angående den husliga utbildningen.
8/2 Jägmästare Allan Petre: Skogsveckans betydelse.
15/3 Inspektör Joel Andersson: Den första vårsådden. (Intervju.)
29/3 Landshövding Arthur Thomson: Nya bestämmelser angående premier åt vana skogsarbetare.
9/4 Landshövding Bo Hammarskiöld: Översikt över försörjningsläget och maning till intensifierad odlingsverksamhet.
25/5 Konsulent Gösta Eriksson: Frukträdens blomning och den kalla väderleken.
28/5 Byrådirektör Nils Sonesson: Sommarens lantbruksmöten.
12/6 Aktuarie Johannes Sjöstrand: Skördeutsikterna månadskiftet maj—juni.
16/7 Intervjuer om skördeutsikterna i Mälardalen.
20/7 Reportageglimt från vallhundsuppvisningen på Solvalla.
28/7 Dr Johannes Sjöstrand: Skördeutsikterna.
4/8 Fil. dr John Nihlén: Rapport från hembygdsvårdarnas riksstämma i Karlstad.
4/8 Advokat Bo Westman: Allmänhetens rätt till bär- och svampplockning.
4/9 Redaktör Alexander Lundgren: Årets honungsskörd.
14/9 Dr Johannes Sjöstrand: Skördeutsikterna.
24/9 Notarie Thure Flobecker: En tingsresa i Karesuando.
3/10 Reportageglimt från betkampanjen i Skåne.
12/10 Landshövding Malte Jacobsson: Kommittéarbete för en rationellare kommunindelning i Sverige.
16/10 Professor Karl David Myrbeck: Sveriges första fastighetsregleringsplan på landsbygden.
23/10 Intervju om Norrlandsfisket.
27/10 Dr Johannes Sjöstrand: Årets skörderesultat.

- 5/11 Amanuens Mats Rehnberg: Svenska Lantarbetarförbundets och Nordiska Museets undersökning av statsystemet (i ansl. till statsystemets avvecklande).
- 16/11 Intervju med den finske nobelpristagaren i kemi professor A. I. Virtanen om AIV-metoden.
- 16/11 Rektor Elof Ehnmark — landssekreterare Ragnar Lundberg: Renhjordarnas vinterflyttning.
- 20/11 Professor Sven Thunberg: Den naturvetenskapliga forskningskommitténs förslag om stöd till forskningsarbete.
-